

Nieuw elan voor kastelenstichting

De Nederlandse Kastelenstichting (NKS) wil onder leiding van Robert Quarles van Ufford van kenniscentrum uitgroeien tot kennis gedreven pleitbezorger voor behoud van kastelen en buitenplaatsen, hun historische interieurs en omliggend groen. Quarles neemt binnenkort het voorzitterschap over van Max Schimmelpenninck, sinds januari 2020 praeses ad interim.

FOTOGRAFIE: SUZAN BAARS

Het aantreden van Quarles (54), gezegend met ruime ervaring in de erfgoedsector, luidt de nieuwe koers van de stichting in. Het vergroten van draagvlak bij het publiek is daarbij essentieel, met een nog prominentere rol voor de jaarlijkse Dag van het Kasteel.

Onder leiding van de nieuwe NKS-voorman wordt deze manifestatie ondergebracht in een zelfstandige stichting. "We willen meer mogelijkheden voor fondsenwerving en uitbreiding naar een echt groot publieksevenement op Tweede Pinksterdag, vergelijkbaar met de Open Monumentendag in september. We genieten de steun van de BankGiro Loterij en het Fonds voor Cultuurparticipatie om hiervoor een aparte projectorganisatie in te richten met eigen medewerkers.

DE SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES GERICHT OP BELANGEN-BEHARTIGING KAN BETER, VINDT BEOOGD VOORZITTER ROBERT QUARLES VAN UFFORD VAN DE NEDERLANDSE KASTELENSTICHTING.

Nederlander – jong en oud – oog in oog te staan met de relevantie van kastelen en buitenplaatsen".

Quarles van Ufford wil bevorderen dat de Dag van het Kasteel aansluit op actuele maatschappelijke onderwerpen en uitdagingen. *Wat? Water!*, het thema van dit jaar (op 24 mei), ziet hij als voorproefje. "Die invulling staat geheel in het teken van watermanagement. Relevanter kan het niet".

Klimaatverandering

Want water, weet Quarles, heeft alles te maken met kastelen en buitenplaatsen. De impact van klimaatverandering op historische landgoederen en buitens is groot, variërend van droogte en watertekorten in de zomer tot periodieke wateroverlast aan het einde van de winter.

"Historische buitenplaatsen kunnen een grote rol spelen bij het vasthouden van water in het droge seizoen en ontwatering in het natte. Daartoe moeten oude waterbekkens en waterlopen worden hersteld. Verder zijn duurzame aanpassingen nodig die het leefmilieu rond kastelen en buitenplaatsen bevorderen. Dat verbetert de leefbaarheid en zorgt voor een grotere biodiversiteit in de wijde omtrek".

DvhK in aparte projectorganisatie

Daardoor kunnen energie, menskracht en middelen volledig worden ingezet voor het uitbouwen van de manifestatie".

Vanaf april 2022 moet wat Quarles betreft in elk bushokje en op elk NS-station een maand lang een grote poster hangen over de Dag van het Kasteel (DvhK). "Zo komt vrijwel iedere

Duurzame oplossingen

Robert Quarles van Ufford wijst op de kennis en ervaring die de NKS sinds jaar en dag in huis heeft. "Daarnaast hebben wij een fantastisch netwerk van deskundigen en betrokkenen. Dat stelt ons in staat actuele vraagstukken te agenderen en samen met andere partijen te komen tot duurzame oplossingen".

Een en ander betreft volgens de nieuwe NKS-voorman vooral het bij elkaar brengen van de verschillende soorten erfgoed: groen (tuinen, parken), rood (gebouwd erfgoed), goud (historisch interieur) en blauw (slotgrachten, waterbassins, fonteinen).

Quarles: "Borging van het immateriële erfgoed van kastelen en buitenplaatsen en het betrekken van lokale gemeenschappen zijn relatief nieuwe onderwerpen waar we ook mee aan de slag willen. Hopelijk kan de NKS daarvoor binnenkort gebruikmaken van de mogelijkheden in het Faro-verdrag".

De stichting blijft naar eigen zeggen energie steken in vraagstukken rond onderhoud en restauratie. Denk aan energietransitie, verduurzaming en de fiscale- en subsidieproblematiek. Daartoe gaat zij werkgroepen met (ervarings) deskundigen instellen.

Kennis en ervaring

Veel kennis en ervaring is volgens Quarles al voorhanden in het netwerk van de NKS, haar bibliotheek, archief en lexicon.

"Maar we kunnen die informatie met hulp van experts en vrijwilligers (nog) beter ontsluiten en effectiever inzetten. Doel: het oplossen en verbeteren van concrete situaties waar beheerders en gebruikers van kastelen en buitenplaatsen en andere stakeholders tegenaan lopen".

Draagvlakverbetering is naar het inzicht van Quarles hoe dan ook essentieel. "De belangstelling voor monumentaal

erfgoed in Nederland en omliggende landen is enorm. Dat geldt in het bijzonder voor kastelen en buitenplaatsen. Maar de beschikbare fondsen zijn schaars. Voor draagvlak zijn niet enkel uitstekende contacten van belang, maar ook een goede toegang tot de pers en adequaat gebruik van social media".

Meer samenwerking

De samenwerking van de NKS met andere organisaties gericht op belangenbehartiging kan beter, vindt Quarles.

Zoals met de Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen, de Nationale Monumentenorganisatie en de Stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen & Landgoederen.

Ook kan wat hem betreft vaker worden opgetrokken met erfgoedvereniging Bond Heemschut en de Federatie Instandhouding Monumenten (FIM), beide eveneens pleitbezorger voor monumentaal erfgoed.

Zie ook de reportage *Waterallee trots van kasteel Renswoude* op pagina 34.

ROBERT QUARLES VAN UFFORD VOOR KASTEEL STERKENBURG IN DRIEBERGEN-RIJSENBURG: "DRAAGVLAKVERBETERING IS VOOR DE NKS ESSENTIEEL".

Paspoort

Robert Quarles van Ufford (1967), historicus en diplomaat, heeft sinds zijn studietijd grote belangstelling voor kastelen, buitenplaatsen en het omliggende historische groen. Een groot deel van zijn werkzame leven was hij in de erfgoedsector nationaal en internationaal actief. De afgelopen periode vervulde Quarles de functie van secretary general van de Organization of World Heritage Cities (OWHC). Van 2015 tot 2019 was hij directeur van de Nationale Monumentenorganisatie (NMO) en van 2011 tot 2015 algemeen secretaris van de Nationale UNESCO Commissie. Daarnaast is Quarles sinds 2020 nationaal coördinator van Europa Nostra en vanaf 2019 voorzitter van de International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) International Credentials Committee. Van 2010 tot 2020 hanteerde hij de voorzittershamer van ICOMOS Nederland.